

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia wychowania Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (K) Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2025/26 Kod zajęć 13PPKS.52HS.10613.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Koordynator zajęć	Piotr Gołdyn		
Prowadzący zajęcia	Piotr Gołdyn		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z rozwojem historii wychowania, ze szczególnym uwzględnieniem wychowania na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
C2	Przekazanie wiedzy na temat czołowych postaci kreujących procesy i systemy wychowania dzieci.
C3	Przekazanie wiedzy na temat instytucji działających na rzecz wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego w perspektywie historycznej.
C4	Przekazanie refleksji na temat zależności społeczno-politycznych i ich wpływu na proces wychowania najmłodszych.
C5	Ukazanie związków pomiędzy założeniami teoretycznymi a ich realizacją w praktyce wychowawczej.
C6	Ukazanie roli nauczyciela wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego w perspektywie historycznej.
C7	Rozwinięcie u studentów umiejętności samodzielnego wyszukiwania informacji dotyczących zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze koncepcje wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego w perspektywie historycznej.	A1.W1, PPK_K5_W01, PPK_K5_W02	Egzamin pisemny
W2	zna główne idee wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego oraz ich twórców.	A1.W2, A1.W3, PPK_K5_W02	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	dokonyuje analizy różnych systemów wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego z dostosowaniem do współczesnych wymogów.	A1.U1, A1.U2, A1.U3, A1.U4, PPK_K5_U01	Egzamin pisemny
U2	analizuje literaturę związaną z dziejami wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego i wyciąga wnioski w tym zakresie.	A1.U1, A1.U2, A1.U3, PPK_K5_U01, PPK_K5_U03	Egzamin pisemny
U3	adaptuje pewne rozwiązania historyczne do swojej aktualnej pracy wychowawczej.	A1.U1, A1.U2, A1.U3, A1.U4, PPK_K5_U01, PPK_K5_U02	Egzamin pisemny
U4	myśli naukowo w perspektywie historycznej i tym samym kreuje wiedzę naukową i praktyczną dotyczącą wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego przy użyciu nowoczesnych technologii.	A1.U1, A1.U2, A1.U3, PPK_K5_U01, PPK_K5_U02	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	dokonyuje autorefleksji nad posiadanymi kwalifikacjami oraz ustawicznie pracuje na swoim rozwoju osobistym i zawodowym.	A1.K3, A1.K4, PPK_K5_K01, PPK_K5_K03, PPK_K5_K04	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Omówienie głównych nurtów myśli pedagogicznej w perspektywie historycznej	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład
2.	Zaprezentowanie głównych przedstawicieli – twórców systemów wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład
3.	Przedstawienie głównych instytucji realizujących wychowanie przedszkole i wczesnoszkolne w dziejach wychowania i szkolnictwa	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład
4.	Porównanie różnych systemów i wskazanie na próby adaptacji ich we współczesnej pedagogice w zakresie teoretycznym i praktycznym	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Udział w zajęciach i napisanie egzaminu końcowego

Literatura

Obowiązkowa

1. Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania, Wydawnictwo Akademickie „Żak”; Wyższa Szkoła Humanistyczna, Warszawa-Pułtusk 2001.
2. Borowska-Nowak W., Historia wychowania przedszkolnego, WSiP, Warszawa 1978.
3. Dziekoński S., Rozwój wychowawczej myśli Kościoła na przestrzeni ostatnich wieków, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2004.
4. Kurdybacha Ł. (red.), Historia wychowania t. I, II, PWN, Warszawa 1965, 1968.
5. Miąso J. (red.), Historia wychowania. Wiek XX, t. I i II, PWN, Warszawa 1980.

Dodatkowa

1. Nawrot-Borowska M., Nauczanie domowe na ziemiach polskich w II połowie XIX i początkach XX wieku – zapatrywania teoretyczne i praktyka, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2011.
2. Meissner A., Szulakiewicz W. (red.) Słownik biograficzny polskiej historii wychowania, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008.
3. Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, PWN, Warszawa 1964.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30

Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Przygotowanie projektu	10
Inne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PPK_K5_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznaczania się rozważą, dojrzałością i przedsiębiorczością w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej.
PPK_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odznaczania się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, odznaczania się odpowiedzialnością wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, a także wyrażania i modelowania takiej postawy w środowisku specjalistów i środowisku pracy.
PPK_K5_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, podejmowania działań mających na celu ustawiczne uczenie się.
PPK_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy i rozwiązywania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych; ukierunkowywać innych na te zadania w procesie edukacji małego dziecka.
PPK_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych i efektywnej komunikacji.
PPK_K5_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu podejmowania działań służących: identyfikacji podmiotowych potrzeb, rozbudzaniu zainteresowań dzieci i uczniów, rozwijaniu ich kompetencji, w tym kreatywności, umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, jak również za pomocą poznanych strategii i technik wspierać samodzielność i stymulować ich osobisty rozwój.
PPK_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne kierunki rozwoju pedagogiki, jej nurty i systemy pedagogiczne, podstawy metodologiczne; rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania, szczególnie w kontekście edukacji małego dziecka.
PPK_K5_W02	Absolwent/ka zna i rozumie cele, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych.
A1.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;
A1.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.
A1.U1	Absolwent/ka potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;
A1.U2	Absolwent/ka potrafi interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;
A1.U3	Absolwent/ka potrafi analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;
A1.U4	Absolwent/ka potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
A1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ułożenie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;
A1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;

Kod	Treść
A1.W3	Absolwent/ka zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.